

координації, партнерства з медіа та функціонуванні дієвих консультативних і моніторингових платформ.

Література:

1. Мирна Н. В., Стасюк О. В. Теоретичні засади взаємодії органів публічного управління та інститутів громадянського суспільства. Теорія та практика державного управління. 2024. № 2 (79). С. 165–183. DOI: <http://doi.org/10.26565/1727-6667-2024-2-08>
2. Шаріпов Р. Р. Зміна взаємовпливу засобів масової інформації та влади в умовах загострення війни між Росією та Україною. Politicus. 2025. № 1. С. 107–112
3. Єрмоленко О. О. Комунікаційні стратегії в державному управлінні: стан реалізації та проблеми. Актуальні проблеми права та публічного управління. № 3. 2024 С. 20–24. URI: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/55869>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-674-4-74>

INSTRUMENTAL PROVISION OF REGIONAL ENVIRONMENTAL POLICY IN UKRAINE: CHALLENGES OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT

ІНСТРУМЕНТАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Drok H. M.

*Head of the Territorial Department
of the State Judicial Administration of
Ukraine
in Kirovohrad region
Kropyvnytskyi, Ukraine
ORCID ID: 0009-0002-9341-2516*

Drok G. M.

*начальник управління Територіального
управління Державної судової
адміністрації України в
Кіровоградській області
м. Кропивницький, Україна
ORCID ID: 0009-0002-9341-2516*

Ефективність впровадження регіональної екологічної політики перебуває у безпосередньому взаємозв'язку із дієвістю інструментів, що обираються владних суб'єктами, соціальних, ландшафтних та географічних характеристик відповідних територій. За оцінками зарубіжних дослідників до системи інструментів регіональної

екологічної політики відноситься близько ста шістдесяті засобів управлінського впливу [1].

Існуючі умови суспільно-політичного розвитку України характеризуються зростаючою кількістю проблем, вирішення яких часто залежить від ефективності здійснення регіональної екологічної політики. Значна кількість території України перебуває у стан забруднення та техногенного засмічення, що відбувається в тому числі в наслідок російської військової агресії. Навколишнє природне середовище України перебуває у стані, що є несприятливим для здоров'я населення країни [2].

Ведення активних бойових дій призвело до руйнації сотень гектарів Державного та місцевого земельного фонду України, що перебуває у стані техногенного забруднення відходами, в тому числі «відходами війни», що утворюються внаслідок детонування боєприпасів, розмінування земель, що призводить до пошкодження ґрунтів та сільськогосподарських рілля [3; 4].

На територіях ведення активних бойових дій дуже важко здійснити екологічну оцінку стану їх забруднення, але вочевидь, масштаби знищення природних ресурсів є значними. Крім того відбувається руйнація житлової інфраструктури населених пунктів, що негативно впливає на рівень соціального захисту та забезпечення регіонів України. Складною є ситуація із забезпеченням впровадження переробки побутових та промислових відходів, що попри проголошені імперативи в Законі України «Про управління відходами» майже не здійснюється та не популяризується серед населення.

Забруднення території України вже є проблемою міжнародного характеру, що призводить до засмічення регіону Карпатського лісового масиву прикордонних територій із Румунією, Угорщиною та Молдовою [5], забруднення водних басейнів річок Дунаю, Дністру тощо.

Зазначене обумовлює актуальність здійснення пошуку відповідей на питання удосконалення інструментальних систем удосконалення впровадження державної та регіональної екологічної політики, що мають враховувати ландшафтні, географічні, економічні, соціальні та інші детермінанти.

Відповідно до Указу Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019 як пріоритетні завдання розвитку України визначено забезпечення : «безпеки та життєстійкості, екологічного благополуччя та відкритості населених пунктів; поступового переходу до моделей споживання і виробництва раціонального характеру; сталого управління водними ресурсами та санітарією з метою підвищення доступу до них населення; доступу для всіх до джерел енергії, що є

недорогими, надійними, стійкими і сучасними; пріоритету сталого розвитку при збереженні та раціональному використанні водних ресурсів; невідкладного вжиття заходів щодо боротьби зі зміною клімату та її наслідками; продовольчої безпеки, недопущення голоду, підвищення якості харчування, сприяння сталому розвитку сільського господарства; раціонального лісокористування; зниження темпів деградації земель, втрати біорізноманіття, опустелювання з метою захисту та відновлення екосистем суші».

Визначені Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019 цілі Сталого розвитку України спираються на положення так званої «Зеленої Угоди» – «Green Deal» (Sustainable Development Goals) [6].

Запровадження цілей Сталого розвитку в Україні вимагає впровадження реформ економічного, соціального, екологічного, духовного та культурного розвитку суспільства та держави [7]. Умови воєнного стану, проголошеного у 2022 році в Україні [8], безумовно стали тією перепорою, що суттєво знижує ефективність реалізації вимог Указу Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019.

Важливе значення у Європейській Стратегії Сталого розвитку (Sustainable Development Goals) відіграють вирішення питання із раціонального використання природних ресурсів, досягнення балансу економічних, соціальних та технічних інтересів, створення умов для відновлення та збереження природних ресурсів, включаючи подолання проявів опустелювання, посухи, деградації земель як базису для забезпечення вимог продовольчої безпеки, нестачу питної води та втрату біорізноманіття [7, с. 45-50].

Отже, запровадження вимог Європейської Стратегії Сталого розвитку (Sustainable Development Goals) в Україні має визнаватися як базис для визначення змісту державної та регіональної екологічної політики. Ідея Сталого розвитку визначається як побудова взаємовідносин між людиною та природою, що має відповідати засадам збалансованості та соціальної відповідальності суб'єктів господарювання, забезпечення раціонального та ефективного використання природних ресурсів, шляхом зменшення техногенного навантаження на навколишнє природне середовище [8; 9].

Література:

1. *Міжнародний досвід застосування економічних важелів для здійснення екологічної політики: Семінар.* – К., 1997. – 64 с.
2. *Що робити із уламками від війни? ReStart Ukraine, UNDP Accelerator Lab.* URL: <https://restartukraine.io/wardebris-ua/>

3. В Україні 20 % сільськогосподарських земель зазнали деградації через війну. Видання Район.Еко 5.12.2022. URL: <https://eco.rayon.in.ua/news/557903-v-ukraini-20-silskogospodarskikh-zemel-zaznali-degradatsii-cherez-viynu>

4. Карпенко Т. Екологічні збитки включають викиди шкідливих речовин в атмосферу й забруднення ґрунтів. 03.05.2023. URL: <https://uworld.news/news/rosiia-zruinuvala-35-naftobaz-v-1002596.html>

5. Савицький О. Україна зможе подолати сміттєву кризу. Що передбачає ухвалений Радою закон? 20.06.2022. Економічна правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2022/06/20/688345>

6. Sustainable Development Goals. https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/sustainable-development-goals_en

7. Про Цілі сталого розвитку України на період 2030 року. Указ Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>

8. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text>

9. Кучма К. С., Лєгеца Ю. О. Адміністративно-правове регулювання відносин у сфері екології та природних ресурсів: процедурний аспект : монографія. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2017. 192 с.